

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی درمانی استان سمنان
معاونت بهداشتی

سوالات متداول در خصوص واکسن کووید-۱۹

چه وقت واکسن در دسترس من خواهد بود؟

❖ به دلیل حجم بالای تقاضای جهانی و تولید تدریجی واکسن و عدم امکان دسترسی همزمان همه افراد به واکسن، در همه کشورها اولویت بندی جمعیتی می شود. اولویت بندی گروه های جمعیتی برای دریافت واکسن کووید-۱۹ بر اساس شواهد علمی و اصول و ارزش های اخلاقی انجام می شود.

اولویت بندی گروه های جمعیتی برای دریافت واکسن چگونه است؟

❖ بر اساس سند ملی واکسیناسیون کووید-۱۹، واکسیناسیون در ۴ فاز انجام می شود.

در فاز اول واکسن برای گروه های زیر تزریق می شود:

- ✓ کارکنان ارائه دهنده خدمات بهداشتی درمانی که در خط اول پاسخگویی به بیماران کووید هستند.
- ✓ افراد با ریسک بسیار بالای بستری شدن و مرگ به دلیل کووید مانند:
 - افراد با ریسک بالا و افراد کم توان ذهنی و جسمی ساکن در مراکز نگهداری و پرسنل این مراکز
 - افراد ساکن در خانه های سالمندان و پرسنل خانه های سالمندان
 - جانبازان ساکن در مراکز نگهداری جانبازان و پرسنل این مراکز، و جانبازان بالای ۵۰ درصد و جانبازان شیمیایی تنفسی

گروه هایی که در فاز دوم واکسن دریافت می کنند عبارتند از:

- ✓ افراد مسن
 - بالای ۸۰ سال / ۷۵ سال / ۷۰ سال / ۶۵ سال
- ✓ افراد با بیماری ها و شرایط زمینه ای پر ریسک ۱۶ تا ۶۴ سال (بر اساس اولویت سنی از بالا به پایین در لایه های ۱۰ سال به ۱۰ سال از ۶۴ سال به پایین) شامل:
 - (ابتلا به بیماری های خاص مانند سرطان تحت درمان با شیمی درمانی یا پرتودرمانی، بیماران پیوند عضو شده یا سایر بیماران دریافت کننده داروهای سرکوب کننده یا تضعیف کننده ایمنی یا مبتلا به نقص سیستم ایمنی، بیماری هایی مانند دیابت، بیماری های قلبی و پرفشاری خون و چاقی مفرط)

گروه‌هایی که در فاز ۳ واکسن دریافت می‌کنند عبارتند از:

- ✓ افراد ساکن در مراکز نگهداری جمعی و پرسنل آنها مانند:
- افراد ساکن در زندان‌ها، مراکز تادیب زیر نظر سازمان زندان‌ها/ افراد ساکن در گرمخانه‌ها و سکونت‌گاه‌های موقت شهرداری‌ها
- سربازان و نظامیان ساکن در آسایشگاه‌های شبانه‌روزی در نهادهای نظامی و انتظامی
- افراد ساکن در مراکز نگهداری کودکان بی سرپرست و بدسرپرست
- مهاجرین ساکن در کمپ‌های رسمی مهاجرین / مددجویان ساکن در کمپ‌های ترک اعتیاد
- ✓ سایر پرسنل نظام سلامت که در خط اول پاسخگویی به بیماران کووید نیستند
- ✓ افراد در مشاغلی که در تماس بیشتر با مردم و خطر بیشتر مبتلا هستند {مانند پرسنل شعب بانک‌ها، حمل و نقل عمومی، پلیس، معلمان و سایر کارکنان مدارس، پرسنل تولید و توزیع مواد سوختی، تولید و توزیع مواد خوراکی، پشتیبانی زیرساخت‌ها(برق، آب، گاز، ارتباطات)، خدمات شهری(آتش‌نشان، پاکبان،...)}، مراقبان و سایر کارکنان مهدکودک‌ها}
- ✓ افراد ۵۵ تا ۶۴ سال

در فاز چهارم، سایر افراد جامعه بر اساس اولویت سنی و بیماری زمینه‌ای واکسن دریافت می‌کند.

➤ من می‌توانم انتخاب کنم که چه واکسنی را دریافت کنم؟

توجه به این جمله که "بهترین واکسن واکسنی است که زودتر از بقیه به دست شما می‌رسد"، نشان از اهمیت سرعت واکسیناسیون همگانی است و اهمیت کمتر نوع واکسنی که استفاده می‌شود. هر چند تمام واکسن‌های تایید شده بازار فاز ۱ و ۲ مطالعات را طی کرده و ایمن و بی‌خطر هستند اما همواره این حق برای افراد وجود دارد که در صورتی که چند نوع واکسن برای تزریق در اختیار داشته باشد، بتواند واکسن مورد انتخاب خود را دریافت نماید. در همه دنیا توصیه می‌شود که منتظر برند خاصی نباشید و هر چه زودتر خود را ایمن نمایید.

➤ شایع‌ترین عوارض جانبی که پس از دریافت واکسن‌های کووید-۱۹ ممکن است رخ دهد، چیست؟

بعد از واکسیناسیون ممکن است عوارض جانبی محدود و خفیفی رخ دهد که طبیعی است و نشانه آن است که واکسن، بدن شما را محافظت می‌کند. عوارض جانبی رایج عبارتند از درد در محل تزریق، قرمزی و تورم در بازو در محل ورود سوزن، و همچنین خستگی، سردرد، درد عضلانی، لرز، تب‌گذرا و برخی علائم خفیف دیگر. گاهی این عوارض جانبی می‌

تواند توانایی شما را در انجام فعالیت های روزمره را تحت تأثیر قرار دهد، و نیاز به استراحت داشته باشید اما معمولاً در طی چند روز برطرف می شود.

➤ **واکسن کووید-۱۹ چه مدت ایمنی ایجاد خواهد کرد؟**

هنوز محققان نمی دانند ایمنی کسانی که واکسینه شده اند ، چه مدت طول می کشد. در مقایسه با عوارض خفیف واکسن، آنچه مشخص است این است که خود بیماری کووید-۱۹ می تواند باعث بیماری شدید و مرگ بسیاری از افراد شود، در صورتی که به بیماری کووید-۱۹ مبتلا شویم ، خطر انتقال بیماری به عزیزانمان که در معرض ابتلا به نوع شدید بیماری هستند وجود دارد بنابراین، تزریق واکسن کووید-۱۹، انتخاب مطمئن تری است.

➤ **اگر من ۲ دوز واکسن را بزنم، آیا نیاز است که ماسک بزنم و فاصله ام را با دیگران حفظ کنم؟**

در حال حاضر ، افرادی که به طور کامل واکسینه شده و دو دوز خود را دریافت نموده اند باید در جامعه همچنان فاصله اجتماعی و استفاده از ماسک مناسب را رعایت نمایند.

➤ **اگر من قبلاً مبتلا به کووید ۱۹ شده باشم و بهبودی حاصل شده باشد، نیاز است که واکسن کووید ۱۹ را دریافت کنم؟**

بطور کلی بدون توجه به اینکه فردی قبلاً کووید-۱۹ داشته یا نه، باید واکسیناسیون انجام شود. این به این دلیل است که دانشمندان هنوز نمی دانند پس از بهبودی از کووید-۱۹، چه مدت، در برابر بیماری ایمن هستید. گرچه عفونت مجدد به ندرت رخ می دهد اما بیماران بهبود یافته ممکن است مجدداً مبتلا شوند و گاهی بیماری مجدد از نوبت قبلی شدیدتر هم باشد.

➤ **واکسن کووید-۱۹ از چه چیزی ساخته شده اند؟**

واکسن اسپوتنیک و واکسن استرازنکا / آکسفورد فقط دارای قطعاتی از ژن ویروس عامل کوید-۱۹ هستند که توسط یک حامل موقت (آدنوویروس) که خودش قابلیت تکثیر و بیماریزایی در بدن را از دست داده است و تنها مانند اتوبوسی برای حمل کدهای ژنتیکی کوید-۱۹ عمل می کند)، و لذا ایمنی بخشی خوبی داشته و قادر به ایجاد بیماری به هیچ وجه نیستند.

واکسن بهارات ویروس کاملاً غیرفعال شده ای است که توانایی بیماریزایی کوید-۱۹ را ندارد و به شکل ویال های حاوی مایع شفاف آماده تزریق می باشد. و برای سن ۱۸ تا ۵۵ سال مورد استفاده قرار می گیرد.

واکسن سینوفارم هم همانند واکسن بهارات و ویروسی کاملاً غیرفعال است که تمام قطعات ایمنی زای خود را دارد و در ایران برای گروه سنی ۱۸ سال و بالاتر (بالای ۶۰ سال نیز مجاز است) مورد استفاده قرار می‌گیرد.

➤ چه کسانی برای دریافت واکسن باید پول پرداخت کنند؟

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی برنامه واکسیناسیون رایگان تمامی آحاد مردم را در دست اجرا دارد و هزینه‌ای توسط مردم برای دریافت واکسن پرداخت نمی‌شود.

هر کس که در کشور جمهوری اسلامی ایران ساکن است، فارغ از ملیت و قوم و زبان، واکسینه خواهد شد و نیاز به داشتن دفترچه بیمه، یا پرداخت هزینه به هیچ عنوان نمی‌باشد.

➤ چند دوز واکسن کووید-۱۹ نیاز هست که ما دریافت کنیم؟

در حال حاضر تمام واکسن‌های وارداتی موجود در بازار نیاز به دو دوز دارند. به فاصله‌ی بین دودوز باید توجه نمود و شما نباید دوز دوم را زودتر از فاصله زمانی توصیه شده دریافت کنید. وزارت بهداشت در زمان مقرر برای دریافت دوز دوم نیز همانند دوز اول، به شما پیامک یادآوری خواهد زد.

➤ اگر من بیماری زمینه‌ای داشته باشم می‌توانم واکسن کووید-۱۹ دریافت کنم؟

افرادی که دارای بیماری زمینه‌ای هستند، اگر سابقه‌ی واکنش آلرژیک فوری یا شدید به واکسن کووید-۱۹ یا به مواد موجود در واکسن را نداشته باشند می‌توانند واکسن کووید-۱۹ دریافت کنند. واکسیناسیون افراد بالغ در هر سنی و با بیماری‌های زمینه‌ای اهمیت زیادی دارد زیرا با درجات مختلف در معرض خطر بیماری شدید ناشی از کووید-۱۹ هستند.

➤ من می‌توانم واکسن کووید-۱۹ را دریافت کنم در حالی که اکنون مبتلا به کووید-۱۹ هستم؟

خیر. افراد مبتلا به کووید-۱۹ که علائم دارند باید تا زمان بهبودی بیماری و پایان زمان ایزولاسیون برای دریافت واکسن باید صبر کنند زیرا خروج زودهنگام از ایزوله باعث انتشار بیماری می‌شود.